

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot wijziging van verschillende decreten van het beleidsdomein Omgeving, in het kader van de implementatie van Europese regelgeving over hernieuwbare energie, kritieke grondstoffen en nettonultechnologie
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

De Europese Richtlijn (EU) 2023/2413, de zogenaamde "**RED III**" is op 20 november 2023 in werking getreden. Deze richtlijn brengt wijzigingen aan in het wetgevingskader voor hernieuwbare energie tot 2030 en daarna, met inbegrip van bepalingen om de vergunningsprocedures voor hernieuwbare-energieprojecten te stroomlijnen.

Vlaanderen moet de bepalingen rond vergunningverlening van deze richtlijn omzetten in Vlaamse wetgeving. Dat gebeurt met dit decreet.

Daarnaast zijn er recent twee Europese verordeningen met impact op vergunningverlening inzake omgeving:

- 1° verordening (EU) 2024/1252 van 11 april 2024 tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen (**CRMA-verordening**)
- 2° verordening (EU) 2024/1735 van 13 juni 2024 tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologie (**NZIA-verordening**)

Ook deze verordeningen maken het nodig om de Vlaamse wetgeving rond vergunningen aan te vullen. Dat gebeurt eveneens met dit decreet.

1. SITUERING

BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT

Beleidsveld:

- Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Inhoudelijk structuurelement

- Omgevingsbeleid ruimte en milieu
- Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving

VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025-83 van 10 april 2025. In dit advies wordt voorgesteld om het nieuwe hoofdstuk 10/1. “Specifieke bepalingen in het kader van Europese regelgeving” in het Omgevingsvergunningendecreet te beginnen met artikelnummer 113/1 eerder dan de eerste wijzigingsbepaling te hernoemen en dit hoofdstuk te laten starten met artikel 114.

Nochtans is dit zeer bewust gedaan, om reeds rekening te kunnen houden met de wijzigingen die het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit zal doorvoeren. Dit decreet van 17 mei 2024 voegt immers reeds een artikel 113/1 toe. Indien voorliggend decreet eenzelfde artikelnummer hanteert, zal of de wijzigingsbepaling van voorliggend decreet overschreven worden of zullen er 2 artikels bestaan met nummer 113/1.

Beide scenario's worden vermeden door de werkwijze van (1) de hernoeming van de eerste wijzigingsbepaling in het OVD, (2) het gebruik van dit 'vrijgekomen' artikel om een nieuw hoofdstuk in te voegen.

Voorliggende tekst werd aldus opgesteld dat deze toegepast kan worden vooraleer of nadat de wijzigingen van het decreet van 17 mei 2024 in werking zijn getreden. Dit is ook de reden waarom bepaalde verwijzingen naar evidente onderdelen van het decreet (bv. naar de concrete artikelen rond de beroepsprocedure) niet zijn opgenomen. Deze onderdelen zijn dermate gekend, dat de tekst toegepast kan worden zonder een verwijzing in concreto.

Daarnaast worden een aantal taalkundige suggesties niet gevolgd, om zo dicht mogelijk bij de tekst van de Europese regelgeving zelf te blijven. Dit geldt ook voor het principe van een stilzwijgende vergunning (nieuw art. 114/7 OVD) – dit is het gevolg van de om te zetten verplichtingen uit REDIII.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 8 april 2025 verkregen. Het is gunstig. Wel vroeg de Inspectie om het begrotingsakkoord in te winnen.

Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het budgettair werd verleend op 29 april 2025.

2. INHOUD

ALGEMENE TOELICHTING RED III

Richtlijn (EU) 2023/2413 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad, de zogenaamde “RED III” is op 20 november 2023 in werking getreden en maakt onderscheid tussen projecten in gebieden die bijzonder geschikt zijn voor de uitrol van hernieuwbare-energieprojecten en waarvoor vergunningstermijnen gestroomlijnd kunnen worden en projecten die buiten dergelijke gebieden liggen.

Lidstaten moeten, aan de hand van een mapping van potenties, de gebieden in kaart brengen die nodig zijn om de voorgenomen nationale bijdragen te leveren aan het algemeen streefcijfer voor hernieuwbare energie voor 2030. Als een subset van deze potentiegebieden, kunnen er gebieden worden aangeduid voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie. Deze gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie moeten voldoende homogene land-, binnenwater- en zeegebieden zijn waar de inzet van een of meer specifieke soorten hernieuwbare-energiebronnen naar verwachting geen aanzienlijke milieueffecten zal hebben, gezien de specifieke kenmerken van het geselecteerde gebied.

Daarbij moet er voorrang worden gegeven aan kunstmatige en bebouwde oppervlakten of aangetaste grond die niet bruikbaar is voor de landbouw.

De richtlijn bevat regels rond de vergunningverlening, zowel in deze “versnellingsgebieden” als erbuiten; bevat soepelere regels voor de repowering van bestaande installaties; bevat bepalingen over hoe er moet om gegaan worden met de beoordeling van de milieu-impact; en heeft aandacht voor eventuele gebieden die nodig zijn voor de netinfrastructuur.

Een deel van de bepalingen mbt vergunningverlening uit richtlijn moest in nationale wetgeving zijn omgezet tegen 1 juli 2024 (i.e. voornamelijk regels met betrekking tot de vergunningverlening buiten versnellingsgebieden):

Artikelen:

- 15 sexies: Gebieden voor netwerk- en opslaginfrastuctuur die nodig is om hernieuwbare energie in het elektriciteitssysteem te integreren
- 16: Organisatie en belangrijkste beginselen van de vergunningsprocedure
- 16 ter: Vergunningsprocedure buiten gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie
- 16 quater: Bespoediging van de vergunningsprocedure voor repowering
- 16 quinquies: Vergunningsprocedure voor de installatie van apparatuur voor zonne-energie
- 16 sexies: Vergunningsprocedure voor de installatie van warmtepompen
- 16 septies: Hoger openbaar belang

Een tweede set aan bepalingen moet worden omgezet tegen 21 mei 2025 (i.e. voornamelijk regels met betrekking tot de vergunningverlening binnen versnellingsgebieden):

Artikelen:

- 15 ter: In kaart brengen van gebieden die nodig zijn voor nationale bijdragen aan het algemeen streefcijfer van de Unie voor hernieuwbare energie voor 2030
- 15 quater: Gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie
- 15 quinquies: Inspraak van het publiek
- 16 bis: Vergunningsprocedure in gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie

In Vlaanderen werd de eerste deadline niet gehaald. Op 25 september 2024 volgde er een officiële ingebrekestelling vanwege de Europese Commissie, waarin België wordt verzocht om de Commissie binnen de twee maanden in kennis te stellen van de nog te nemen omzettingsmaatregelen. Er wordt nu dan ook voorzien in een éénmalige omzetting van alle regels die betrekking hebben op de vergunningverlening.

Dit decreet zet de richtlijn om in aanvullingen van de VCRO, het DABM en het decreet betreffende de omgevingsvergunning. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat het decreet betreffende de omgevingsvergunning recent gewijzigd werd om er een modulair vergunningensysteem in te bouwen. Deze wijziging is evenwel nog niet in werking. Dit voorontwerp van decreet zal van toepassing zijn zowel voor als na de inwerkingtreding van het modulair systeem.

Daarnaast voorziet dit decreet ook de mogelijkheid om de beoogde versnellingsgebieden via een ruimtelijk uitvoeringsplan aan te duiden.

ALGEMENE TOELICHTING CRMA EN NZIA

Recent werd verordening (EU) 2024/1252 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen, en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 en (EU) 2019/1020 uitgevaardigd.

Hetzelfde geldt voor verordening (EU) 2024/1735 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van een kader van maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologie en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724.

Een Europese verordening is rechtstreeks van kracht in alle lidstaten en moet dus in se niet omgezet worden in Vlaamse wetgeving.

De twee verordeningen leggen evenwel ook aan de lidstaten taken op, waaronder het aanwijzen van een uniek contactpunt. Dat gebeurt met dit decreet.

Voor de duidelijkheid integreert dit decreet ook een aantal termijnen van de twee verordeningen in het decreet betreffende de omgevingsvergunning. Zo moeten burgers en overheden niet naar en het decreet betreffende de omgevingsvergunning, en naar de verordening kijken om te weten welke termijn van toepassing is. Alle termijnen blijven gegroepeerd in het decreet.

Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat het decreet betreffende de omgevingsvergunning recent gewijzigd werd om er een modulair vergunningensysteem in te bouwen. Deze wijziging is evenwel nog niet in werking. Dit voorontwerp van decreet zal van toepassing zijn zowel voor als na de inwerkingtreding van het modulair systeem.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Wat de artikelsgewijze bespreking van het voorontwerp van decreet betreft, wordt verwezen naar de memorie van toelichting die als bijlage bij deze nota gaat.

3. STAND VAN ZAKEN POTENTIEELINSCHATTING EN AANDUIDING VERSNELLINGSZONES

Naast het omzetten van de REDIII-richtlijn in Vlaamse regelgeving, schrijft artikel 15ter van de richtlijn voor dat elke lidstaat een gecoördineerde inventarisatie moet uitvoeren van het binnenlands potentieel voor hernieuwbare energie:

“Uiterlijk op 21 mei 2025 voeren de lidstaten een gecoördineerde inventarisatie uit voor de inzet van hernieuwbare energie op hun grondgebied met als doel het binnenlandse potentieel te identificeren alsook de beschikbare gebieden op het landoppervlak, onder het oppervlak, ter zee en in de binnenwateren die noodzakelijk zijn voor installaties voor de productie van hernieuwbare energie en voor de bijbehorende infrastructuur, zoals netwerkinfrastructuur en voorzieningen voor opslag, inclusief warmteopslag, opdat de lidstaten ten minste hun nationale bijdragen kunnen leveren aan het algemeen streefcijfer van de Unie voor hernieuwbare energie voor 2030 zoals vastgesteld in artikel 3, lid 1, van deze richtlijn.”

“De lidstaten zorgen ervoor dat deze gebieden, met inbegrip van de bestaande installaties voor de productie van hernieuwbare energie en samenwerkingsmechanismen, in verhouding staan tot de geraamde trajecten en de totale geplande geïnstalleerde capaciteit voor elke technologie voor hernieuwbare energie die zijn vastgesteld in hun nationale energie- en klimaatplannen van de lidstaten die zijn ingediend op grond van de artikelen 3 en 14 van Verordening (EU) 2018/1999.”

De resultaten van deze inventarisatie, waarbij werd gefocust op wind en zon, zijn bijna afgerond. Voor wind zijn er nieuwe berekeningen gemaakt om het potentieel in kaart te brengen, waarbij werd uitgegaan van een reeks aan randvoorwaarden, uit wetgeving en beleid, die de inplanting van een windturbine op een bepaalde locatie mogelijk maken, bemoeilijken of uitsluiten. Voor zon is er gebaseerd op een bestaande kartering van het potentieel voor zon op daken. Daaruit kunnen in heel

algemene termen volgende conclusies worden getrokken voor de haalbaarheid van de doelstellingen uit het VEKP voor zon en wind:

- Door het potentieel op daken verder aan te spreken en te promoten kunnen onze doelstellingen uit het VEKP voor zon worden gehaald.
- De doelstelling die is opgenomen in het VEKP, om 2,64 GW windenergie op land te realiseren, en die in het regeerakkoord nog werd aangescherpt tot 2,8 GW, is minder evident. Zelfs met de recente versoepelingen voor solitaire windturbines en voor windwinningszones vanaf 20 MW in open ruimte is deze doelstelling erg ambitieus te noemen. Er zal de komende jaren verder moeten worden nagedacht over manieren waarop er meer ruimte kan worden vrijgemaakt voor windenergie in Vlaanderen.

De inventarisatie is uiteraard een erg theoretische oefening. Deze resultaten zullen mogelijks nog wat verfijnd worden door een vergelijking te maken met potentieelstudies die werden opgemaakt door enkele regio's, al dan niet onder leiding van de provincies;

Tot slot schrijft artikel 15quater van de REDIII-richtlijn voor dat elke lidstaat uiterlijk op 21 februari 2026 gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie moet aanwijzen voor een of meer soorten hernieuwbare energiebronnen. Gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie moeten gebieden zijn die zeer geschikt zijn voor de snelle uitrol van installaties voor de productie van hernieuwbare energie, zodat de uitrol van een specifieke soort hernieuwbare-energiebron in die gebieden naar verwachting geen aanzienlijke milieueffecten zal hebben.

Vlaanderen is op zich als deelstaat niet verplicht een versnellingszone aan te duiden. Dit werd bevestigd tijdens een overleg met DG Energy:

"Elk lidstaat moet minstens één RAA aanwijzen, maar dit hoeft niet in elke regio. Met andere woorden, het volstaat dat één RAA wordt afgebakend in ofwel het Waals Gewest, Vlaams Gewest of Brussels Hoofdstedelijk Gewest (of over de regio's heen)."

Anderzijds is Vlaanderen wél verplicht regelgeving om te zetten die het in de toekomst mogelijk maakt om versnellingsgebieden aan te duiden. De richtlijn schuift hierbij enkele randvoorwaarden naar voor over het proces tot aanduiding. De procesvereisten zijn gelijkaardig aan wat we vandaag als procesvereisten hebben voor de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

De aanduiding van deze gebieden voor versnelde uitrol van hernieuwbare energie (de versnellingszones) veronderstelt concreet:

- Een procedure om deze gebieden aan te duiden, met inbegrip van publieke inspraak en een milieubeoordeling. De aanwijzing van de gebieden omvat:
 - Een cartografische aanduiding;
 - Een set aan voorschriften per gebied die bepalen welk type hernieuwbare energie-installatie versneld kan worden uitgerold en onder welke uitvoeringsmodaliteiten. Deze set voorschriften dienen ook onderzocht te worden in het (plan-)MER.
 - De vaststelling van een set aan locatie-specifieke mitigerende maatregelen teneinde de negatieve milieueffecten die zich kunnen voordoen te voorkomen of, indien dit niet mogelijk is, aanzienlijk te verminderen.
- Specifieke vergunningsprocedureregels voor hernieuwbare energieprojecten binnen (en buiten) deze gebieden.

De RUP-procedure lijkt op basis van inhoudelijke elementen die in de REDIII-richtlijn worden voorgeschreven het meest geschikt voor de aanduiding van de versnellingszones.

De RUP-procedure voorziet verder reeds in:

- Het voeren van een gebiedsspecifiek onderzoek (inclusief milieubeoordeling) om te komen tot gebiedsspecifieke bepalingen;
- Het werken met een overdruk als mogelijkheid, waarbij de onderliggende bestemming niet wijzigt.

RUP's kunnen voor aanduiding van versnellingszones in principe op elk van de drie planningsniveaus gemaakt worden. Een RUP dat op provinciaal of gemeentelijk niveau wordt opgemaakt voor de aanduiding van een versnellingszone zal in elk geval minder aanvoelen als een beslissing van bovenaf. Dit kan het draagvlak ten goede komen.

Daarnaast vereist deze piste slechts 1 decretale ingreep. Met name moet worden ingeschreven dat de voorschriften van een RUP ook andere elementen kunnen betreffen dan louter stedenbouwkundige elementen. Dit is nodig om de "mitigation rules" in het RUP op te nemen. Deze "mitigation rules" zijn niet steeds louter stedenbouwkundig maar kunnen betrekking hebben op aspecten van exploitatie (bijv. werkingstijden), aspecten van hinder (bijv. geluidsniveaus) en aspecten van natuurbeheer of -bescherming (bijv. vermijden van impact op bepaalde habitats).

Het instrument RUP wordt om voormelde redenen beschouwd als het meest geschikte instrument om versnellingsgebieden aan te wijzen.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend decreet regelt de uiterste vergunningstermijnen voor welbepaalde projecten inzake hernieuwbare energie, kritieke grondstoffen en nettonultechnologie. Deze termijnen worden vanuit Europa opgelegd.

Er wordt niet geraakt aan de bevoegdheid om over deze dossiers te beslissen, noch aan de behandeling ervan.

Daarnaast brengt dit ook geen wijzigingen met zich mee naar een eventuele vrijstelling van vergunning (bv. zonnepanelen op daken blijven vrijgesteld onder de voorziene voorwaarden) of wijzigingen aan de beoordeling van inplanting of goede ruimtelijke ordening.

Deze termijnen hebben geen budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

Daarnaast legt de RED III op dat lidstaten versnellingsgebieden voor de uitrol van hernieuwbare energie moet aanduiden. Hiervoor dient ook een gedetailleerde plan-MER te worden opgemaakt. Indien er in Vlaanderen versnellingsgebieden zullen aangeduid worden, dan zal hier budget voor nodig zijn. Echter budgetten voor de opmaak van plan-MERs bij gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen zijn voorzien in de reguliere begroting. Het is hier vooral kwestie van te prioriteren. Zoals gesteld wordt echter niet verwacht dat het hier om heel veel gebieden zal gaan. Deze impact kan momenteel nog niet becijferd worden.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 8 april 2025 verkregen. Het is gunstig. Wel vroeg de Inspectie om het begrotingsakkoord in te winnen.

De Vlaamse minister bevoegd voor het budgettair verleende het begrotingsakkoord op 29 april 2025 mits de budgettaire effecten worden opgevangen binnen de bestaande kredieten en geen aanleiding geven tot budgettaire meervragen.

ESR-TOETS

Niet van toepassing.

IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

➤ *Inkorting van (sommige) beslissingstermijnen*

Voorliggend decreet regelt de uiterste vergunningstermijnen voor welbepaalde projecten inzake hernieuwbare energie, kritieke grondstoffen en nettonultechnologie. Deze termijnen worden vanuit Europa opgelegd.

Er wordt niet geraakt aan de bevoegdheid om over deze dossiers te beslissen, noch aan de behandeling ervan.

Daarnaast brengt dit ook geen wijzigingen met zich mee naar een eventuele vrijstelling van vergunning (bv. zonnepanelen op daken blijven vrijgesteld onder de voorziene voorwaarden) of wijzigingen aan de beoordeling van inplanting of goede ruimtelijke ordening.

Wel worden er een aantal maximumtermijnen ingevoerd voor de behandeling van vergunningsaanvragen voor hernieuwbare energie installaties in eerste administratieve aanleg. Op vandaag gelden in Vlaanderen volgende termijnen voor deze behandeling:

- Vereenvoudigde procedure: binnen 60 dagen na ontvankelijk en volledig verklaring;
- Gewone procedure:
 - o binnen de 105 dagen of 120 dagen bij advies omgevingsvergunningscommissie
 - o deze termijn kan worden verlengd met 60 dagen in volgende gevallen:
 - een 2de openbaar onderzoek,
 - de toepassing van de administratieve lus uit artikel 13, of
 - een beslissing over de zaak der wegen
 - o de maximumtermijn is dus 180 dagen. Gebrek aan beslissing leidt tot een weigering

In de REDIII-richtlijn worden volgende maximumtermijnen opgelegd:

- buiten versnellingszones:
 - o basistermijn van **2 jaar** (3 jaar voor offshore projecten – niet de verantwoordelijkheid van Vlaanderen), die met zes maanden kan worden verlengd in buitengewone omstandigheden;
 - o termijn voor repowering van elektriciteitscentrales die gebruikmaken van hernieuwbare energie, voor nieuwe installaties met een elektrisch vermogen van minder dan 150 kW, voor energieopslag op één locatie, met inbegrip van elektriciteits- en thermische faciliteiten, en voor de aansluiting ervan op het net indien deze zich in gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie bevinden, duurt niet langer dan **12 maanden**. Deze termijn kan in buitengewone omstandigheden met 3 maanden worden verlengd;
 - o vergunningstermijn voor zonne-energie en energieopslag op één locatie, in bestaande of toekomstige kunstmatige constructies, duurt niet langer dan **drie maanden**, mits het primaire doel van dergelijke kunstmatige constructies niet de productie van zonne-energie of energieopslag is;
 - o vergunningstermijn voor zonne-energie met een vermogen van 100 kW of minder, duurt niet langer dan **één maand**;
 - o vergunningstermijn voor warmtepompen van minder dan **50 MW** duurt niet langer dan **één maand**. In het geval van bodemwarmtepompen, duurt de vergunningsprocedure niet langer dan **drie maanden**.
- binnen versnellingszones:
 - o basistermijn van **12 maanden**, die met zes maanden kan worden verlengd in buitengewone omstandigheden;

- termijn voor repowering van elektriciteitscentrales die gebruikmaken van hernieuwbare energie, voor nieuwe installaties met een elektrisch vermogen van minder dan 150 kW, voor energieopslag op één locatie, met inbegrip van elektriciteits- en thermische faciliteiten, en voor de aansluiting ervan op het net indien deze zich in gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie bevinden, duurt niet langer dan **6 maanden**. Deze termijn kan in buitengewone omstandigheden met 3 maanden worden verlengd;

Uit dit overzicht blijkt dat er slechts heel beperkte aanpassingen van de termijnen zijn. Namelijk voor zonne-energie kan er een beperking van de termijn zijn. Hierbij moet uiteraard worden opgemerkt dat de meeste zonne-installaties zijn vrijgesteld van vergunning in Vlaanderen. Warmtepompen tot 50MW moeten worden vergund binnen de maand. Dit zijn installaties op industriële schaal. Het lijkt onrealistisch om dergelijke installaties te vergunnen in een dermate korte periode, maar de richtlijn vereist het. Een openbaar onderzoek kan in zo'n periode niet gehouden worden.

De inkorting van (sommige) beslissingstermijnen heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

➤ **Opmaak van plan-MER bij aanduiding van versnellingsgebieden (RED III)**

Daarnaast legt de RED III op dat een procedure wordt uitgewerkt voor het aanduiden van versnellingsgebieden voor de uitrol van hernieuwbare energie. Bij de effectieve aanduiding ervan dient een gedetailleerde plan-MER te worden opgemaakt. Dit kan mogelijks aanzienlijke impact hebben op de inzet van personeel binnen de Vlaamse overheid. Deze impact kan momenteel nog niet becijferd worden.

Aangezien hiervoor geen bijkomend personeel wordt aangeworven, zal dit betekenen dat ander, misschien ook dringende ruimtelijke uitvoeringsplannen met vertraging zullen worden opgemaakt.

➤ **Procedurehandboek i.k.v. RED III**

RED III legt een verplichting op dat het contactpunt voorziet in een procedurehandboek voor ontwikkelaars van installaties voor de productie van hernieuwbare energie dat zij ter beschikking stelt. (of de contactpunten, gezien een lidstaat méér dan één contactpunt kan hebben).

Hier wordt voorzien dat het Vlaams Gewest – namens de contactpunten - dergelijk procedurehandboek ter beschikking zal stellen. Dit, vanuit het oogpunt van uniformiteit bij de verstrekte informatie. Dit zal gebeuren op een van de websites van het departement Omgeving, bijvoorbeeld op het omgevingsloket. Het uitwerken van dit handboek zal onderdeel uitmaken van de nodige communicatie die rond voorliggen decreet wordt voorzien, en is dus te beschouwen als vallend onder de reguliere werking van het departement Omgeving.

➤ **(Centrale) contactpunten.**

Zowel REDIII als CRMA en NZIA voorzien dat er (centrale) contactpunten worden aangewezen.

Gelet op de taken die deze contactpunten uitvoeren, wordt voorzien dat dit opgenomen wordt door de bevoegde overheid.

De opgesomde taken, zoals het begeleiden bij vergunningsprocedure of het faciliteren van een aantal stappen, worden vandaag de dag reeds gedeeltelijk opgenomen.

IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

➤ **Inkorting van (sommige) beslissingstermijnen**

Voorliggend decreet regelt de uiterste vergunningstermijnen voor welbepaalde projecten inzake hernieuwbare energie, kritieke grondstoffen en nettonultechnologie. Deze termijnen worden vanuit Europa opgelegd.

Er wordt niet geraakt aan de bevoegdheid om over deze dossiers te beslissen, noch aan de behandeling ervan.

Daarnaast brengt dit ook geen wijzigingen met zich mee naar een eventuele vrijstelling van vergunning (bv. zonnepanelen op daken blijven vrijgesteld onder de voorziene voorwaarden) of wijzigingen aan de beoordeling van inplanting of goede ruimtelijke ordening.

De inkorting van (sommige) beslissingstermijnen heeft geen impact op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen of schulden dan wel ontvangsten van lokale en provinciale overheden.

➤ **Opmaak van plan-MER bij aanduiding van versnellingsgebieden (RED III)**

Zoals aangegeven, bevat de RED III de verplichting dat een procedure wordt uitgewerkt voor het aanduiden van versnellingsgebieden voor de uitrol van hernieuwbare energie. Bij de effectieve aanduiding ervan dient een gedetailleerde plan-MER te worden opgemaakt. Dit kan mogelijks aanzienlijke impact hebben op de inzet van personeel binnen de lokale en provinciale besturen, gezien zij als plannende overheid ook dergelijke gebieden zouden kunnen aanduiden. Echter zijn zij hier niet toe verplicht.

Deze impact kan momenteel nog niet becijferd worden.

Er wordt niet verwacht dat er veel aanduidingen plaats zullen vinden door lokale en provinciale besturen.

➤ **(Centrale) contactpunten.**

Zowel REDIII als CRMA en NZIA voorzien dat er (centrale) contactpunten worden aangewezen.

Gelet op de taken die deze contactpunten uitvoeren, wordt voorzien dat dit opgenomen wordt door de bevoegde overheid.

De opgesomde taken, zoals het begeleiden bij vergunningsprocedure of het faciliteren van een aantal stappen, worden vandaag de dag reeds gedeeltelijk opgenomen.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van decreet wordt na de eerste principiële goedkeuring voor spoedadvies voorgelegd aan:

- a) de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed (SARO)
- b) de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad)

De vraag tot spoedadvies is ingegeven vanuit de zeer korte omzettingstermijn die Europa oplegt. Artikel 5, lid 1, alinea 2, van Richtlijn (EU) 2023/2413 stelt immers:

In afwijking van de eerste alinea van dit lid doen de lidstaten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 1 juli 2024 te voldoen aan artikel 1, punt 6, ten aanzien van artikel 15 sexies van Richtlijn (EU) 2018/2001, en artikel 1, punt 7, ten aanzien van de artikelen 16, 16 ter, 16 quater, 16 quinquies, 16 sexies en 16 septies van die richtlijn.

Deze termijn is reeds verstreken.

Na de tweede principiële goedkeuring zal het voorontwerp van decreet voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd.

Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering volgt de parlementaire behandeling.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van verschillende decreten van het beleidsdomein Omgeving, in het kader van de implementatie van Europese regelgeving over hernieuwbare energie, kritieke grondstoffen en nettonultechnologie, en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving, te gelasten om, met toepassing van artikel III.103 van het Bestuursdecreet, over voornoemd voorontwerp van decreet het spoedadvies in te winnen van:
 - a) de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed (SARO)
 - b) de Milieu-en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad)met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van tien werkdagen.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen:

1. Voorontwerp van decreet tot wijziging van verschillende decreten van het beleidsdomein Omgeving, in het kader van de implementatie van Europese regelgeving over hernieuwbare energie, kritieke grondstoffen en nettonultechnologie
2. Memorie van toelichting
3. Advies van de Inspectie van Financiën d.d. 8 april 2025
4. Begrotingsakkoord d.d. 29 april 2025